

تاریخ فرهنگ و تمدن با تاکید بر هویت ایرانی- شیعی

مربوط به تاریخ فوق برنامه

پایه هشتم

نام معلم: خانم زاکانی

▶ تفکیک اسلام در ۳ درجه و مبنا

▶ ۱- اسلام به معنا و مفهوم دین

▶ ۲- اسلام به معنا و مفهوم فرهنگ

▶ ۳- اسلام به معنا و مفهوم تمدن

- ▶ فعالیت های پیامبر (ص)
- ▶ در طول ۱۳ سال مکه: دین را به فرهنگ تبدیل کردند.
- ▶ در طول ۱۰ سال مدینه: فرهنگ را به تمدن تبدیل کردند.

- ▶ ما در صدر اسلام شاهد ۲ فرهنگ هستیم:
- ▶ **فرهنگ عربی:** فرهنگ دوره جاهلیت
- ▶ **فرهنگ اسلامی:** نوع نگاه انسان مسلمان به جهان و انسان

- ▶ فرهنگ اسلامی نسبت به فرهنگ عربی، یک فرهنگ نوپا بود. این فرهنگ با سایر فرهنگ ها تلاقی پیدا کرد. تلاقی فرهنگ های مختلف در موضوع مشترک، چالش تولید میکند.

- ▶ رهبران فرهنگ اسلامی: امامان شیعه (ع)
- ▶ رهبران فرهنگ عربی: شیوخ و بزرگان قبایل

▶ فرهنگ اسلامی:

▶ چیزی شبیه روح، مربوط به فکر و اندیشه

▶ تمدن اسلامی:

▶ چیزی شبیه جسم، مربوط به چیزهایی که ما می بینیم.

▶ دین اسلام همیشه ثابت است ولی فرهنگ و تمدن متناسب با تغییرات زمانی و مکانی متغیر است.

- ▶ مشکل امام علی (ع): تلاقی فرهنگ عربی و اسلامی
- ▶ امامان شیعه (ع) رویکرد و نقش فرهنگی را در پیش گرفتند نه رویکرد سیاسی را!
- ▶ اهل بیت (ع) به دنبال اصلاح فکری مردم بودند.
- ▶ تا وقتی امام در بین مردم مقبولیت نداشته باشد، در صحنه ی سیاست نمی تواند کاری بکند.
- ▶ امام علی (ع): علمی در سینه دارم که مشتاق افرادی هستم که از علم من پرسند...

۴ دوره تمدن اسلامی

۱- دوره رشد و شکوفایی عقلی

نتیجه رشد و شکوفایی عقلانیت دینی اسلام

۲- افول عقلانیت اسلامی

(رکود تمدن، تعبد و جبرگرایی محض)

۳- استحاله (حل شدن) فرهنگی جهان اسلام در فرهنگ غرب

۴- احیای تمدن اسلامی

❖ اگر می‌خواهیم جامعه‌ای تغییر کند، باید ابتدا فرهنگ و سپس تمدن آن را تغییر بدهیم!
❖ انشاءالله درباره این مراحل بعداً بیشتر صحبت خواهیم کرد.

خدمات متقابل اسلام و ایران

- ▶ اسلام و مساله ملیت
- ▶ خدمات اسلام به ایران
- ▶ خدمات ایران به اسلام

بعضی مستشرقان (اسلام شناسان غربی) و عده ای از مغرضان، سعی می کنند روابط ایران و اسلام را خلاف آنچه بوده معرفی کنند.

تعلق ما از نظر نژادی: نژاد آریایی
فقط نژاد آریایی ما را به هم پیوسته کرده؟

ملت به چه معناست؟

▶ بنظر شما کدام عامل نقش اساسی در تعیین و مشخص کردن یک ملت دارد؟

▶ زبان

▶ نژاد

▶ آداب و سنن

▶ شرایط اقلیمی

▶ یا چیزهای دیگر؟

روشنفکران در برابر ملت خود چه واکنشی دارند؟

چون وضعیت فعلی ایده آل نیست، چه راه هایی در پیش میگیرند؟ ▶

روشنفکران در برابر ملت خود چه واکنشی دارند؟

- ▶ (۱) حل شدن در فرهنگ استعماری
- ▶ (۲) بازگشت به گذشته پرافتخار
- ▶ (۳) عدم خیال پردازی و مواجهه با واقعیت

► یک کلمه جدید هم یاد بگیرید:

ملیت گرایی: ناسیونالیسم

ناسیونالیسم نتایج مثبت و منفی دارد!

حال که عناصر سازنده ناسیونالیسم در تعریف غربی
اصالت خود را از دست داد،
عامل اصلی و واقعی برای تشکیل یک ملت چیست؟

عامل اصلی برای تکوین یک ملت:

وحدت، پیوند قلبی، آرمان و درد مشترک

ملتی در حال تولد:

در حال حاضر کشورهای اسلامی طبق معیار غربی، همه از هم جدا و بیگانه هستند!

▶ ولی از نظر اسلام، علیرغم همه اختلافات ظاهری، عناصری از وحدت در آنها وجود دارد.

▶ در واقع، کشورهای اسلامی که در تعریف غربی یک ملت نیستند، در تعریف اسلامی ملت واحدی هستند که دشمن از وحدت این ملت به شدت می ترسد و دنبال ایجاد اختلاف در آنهاست.

از نظر اسلام

▶ اختلافات انسان ها، ملاک اصلی برای جدایی آنها از همدیگر نیستند.

▶ آموزه های اسلامی: ایجاد فرهنگ مشترک

▶ تبدیل اعراب عصر جاهلیت به مسلمانان متمدن!

▶ تفرقه در اسلام، بخاطر حکمرانان و خلفای به ظاهر اسلامی است که به تعالیم اسلام پایبند نبودند!